

Realitások talaján a beruházási tervek a TakaréK Agrárhangulati Index legfrissebb felmérése szerint

A humánerőforrás kiváltása és a hatékonyságnövelés a legfontosabb fejlesztési célok

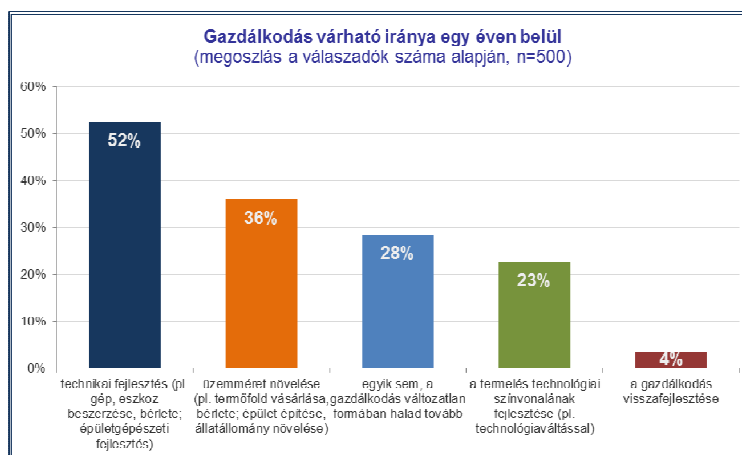
Az aszályos időszak után, a pályázati döntések kézbesítése előtt még mindig többségben vannak a mezőgazdaságot pozitívan megítélő gazdálkodók – derül ki a TakaréK Csoport immár negyedik alkalommal közzétett, az agrárium szereplőinek véleményét, várakozásait tükröző TakaréK Agrárhangulati Indexéből. A legfrissebb felmérés eredményei alapján már egy teljes éven keresztül követhettük a gazdálkodók véleményének, várakozásainak alakulását. A TakaréK Agrárhangulati Index ugyanis negyedéves rendszerességgel ad képet a magyar mezőgazdaságban tevékenykedők gazdálkodással, beruházással, finanszírozással, támogatásokkal kapcsolatos aktuális hangulatáról, elképzeléseikről, illetve azok változásáról.

A mezőgazdasági vállalkozások döntéshozói továbbra is óvatosan optimisták a gazdálkodási környezet várható alakulását illetően. Az immár a negyedik felmérését közlő TakaréK Agrárhangulati Indexet a Takarékok hagyományosan erős mezőgazdasági és élelmiszer-gazdasági kapcsolataira tekintettel hívta életre a Takarékbank. Az index legutóbbi felmérésének 2,23 pontos értéke jelentősen elmarad az előző negyedév 9,14 pontjától, de még mindig azt tükrözi, hogy a döntéshozók között több mint 2 százalékkal vannak többen azok, akik javulást várnak működési környezetükben.

A legfrissebb felmérés eredménye alapján a válaszadók több mint háromnegyede, 77 százaléka (3. felmérés: 80%) tervez, 23 százaléka nem tervez beruházást a következő 12 hónapban. Ez a szám továbbra is jól tükrözi azt a tényt, hogy miközben fejlesztéseiket egyre inkább a piaci elvárások alapján tervezik meg, jelentős többségük az elmúlt évek elmaradt fejlesztéseit továbbra is a pályázatok eredményétől teszik függővé.

A gazdálkodók többsége (52%) technikai fejlesztést, 36 százaléka az üzemméret növelését, 23 százaléka pedig a termelés technológiai színvonalának fejlesztését tervezi a következő egy évben, míg 28 százalékuknál változatlan formában halad tovább a gazdálkodás. Összességében a válaszadók 68 százaléka a fejlesztésben, 28 százalékuk a szinten tartásban, 4 százalékuk pedig a visszafejlesztésben gondolkodik.

A gépesítettség növelése, a technológia fejlesztése mint a beruházások célja jól mutatja, hogy a megkérdezettek legtöbbször a humán-erőforrás kiváltására, az annak való kitettség csökkentésére törekednek a jövőben.

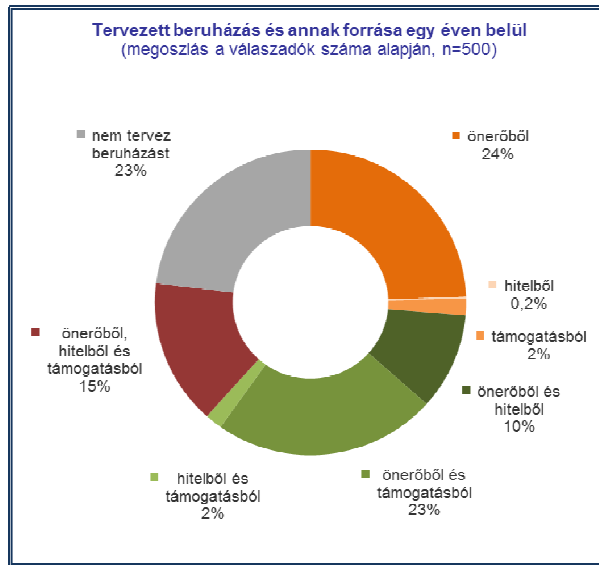

Megjegyzés: A megoszlások összege azért nem 100 százalék, mert a gazdaság egyszerre több fejlesztést is tervezhet

A finanszírozási kérdéseinkre kapott eredmények alapján valamilyen mértékű önerő felhasználását a beruházásaihoz a megkérdezettek közel háromnegyede tervez, viszont a jelenlegi felmérés során továbbra is a beruházók 42 százaléka támogatásból és valamivel több, mint egynegyedük hitelből kívánja terveit megvalósítani. Minden hetedik válaszadó (15%) mindhárom forrásból (önerő, támogatás, hitel) szeretné biztosítani a finanszírozást. A beruházást tervezők egynegyede csak önerőből, 2 százaléka csak támogatásból és mindössze 0,2 százaléka csak hitelből finanszírozná a beruházást. 35 százalékuk a háromból két forrás felhasználását tervezi (23% önerő + támogatás, 10% önerő + hitel, 2% hitel + támogatás).

Felmérésünk eredményei és a szabad szavas hozzászólások alapján is egyre nő azok aránya, akik a pályázati eredményektől függetlenül biztosan megvalósítják tervezett beruházásukat.

A válaszadók 51 százaléka venne igénybe pályázati úton agrártámogatást a következő egy évben. A válaszadók több mint egyharmada (36%) vissza nem térítendő támogatásban gondolkodik.

A technológiai fejlesztések ellenére a válaszadók több mint négyötödénél változatlan marad a foglalkoztatottak létszáma a következő egy évben. Ez az arány jól mutatja azt, hogy kibocsátásuk növelését változatlan foglalkoztatotti létszám mellett tudják csak elképzelni, és csupán 13 százalékuk tervez létszámbővítést, 3 százalékuk pedig csökkenést vár a foglalkoztatottak számában.

A jövedelmezőségi elvárások esetében bár szinte minden második megkérdezett szerint stagnálás várható, a változásra számítók közül 8 ponttal többségbe kerültek a jövedelmezőségük romlását feltételezők. Ágazati lebontásban az a különleges helyzet állt elő, hogy a tisztán növénytermesztő gazdaságok borúlátóbbak, hiszen 10 százalékkal vannak többen a romlásra számítók, az állattenyésztők esetében ez az arány csupán 3 százalék. A válaszadók 47 százaléka a jövedelmezőség változatlanságát várja egy éven belül, 22 százalékuk várakozásai javulást, 30 százalékukéi romlást jeleznek. A változatlanságot várók aránya közel azonos maradt, míg a romlást valószínűsítők aránya 11 százalékkal emelkedett.

Az előző felméréshez képest nem változott a hitelt igénybe vevők aránya a hitellel nem kalkulálókkal szemben. A válaszadók 30 százaléka tervez, 70 százaléka nem tervez hitelfelvételt a gazdaság számára a következő egy évben.

Régiós szintű lebontás alapján a közép-magyarországi régióban a legmagasabb a beruházási kedv, annak ellenére, hogy az itt megvalósuló pályázati forrásból is finanszírozott beruházások esetében a támogatás aránya 40 százalék a többi régió 50 százalékaival szemben. A nyugati országrészben, a dél-dunántúli régióban a legjobb az agrárhangulat, míg a keleti országrészben az észak-alföldi visszajelzések a legkedvezőbbek.

„A felméréshez kapcsolódó szabad szavas válaszok alapján jól érzékelhető, hogy a gazdálkodók tisztában vannak hatékonysági tartalékaikkal, és azok kiaknázása fontos fejlesztési céljuk” – mondta Fórián Zoltán, a Takaréék Agrár Központ vezető agrárszakértője. A gazdák érzékelik, hogy a kamatkörnyezet igen jó lehetőséget teremt a külső források bevonására, de a támogatások továbbra is fontos mozgatói a beruházási döntéseknek. Az időjárás és a piac bizonytalanságai szintén

fejlesztésekre ösztönzik a gazdálkodókat. Az elbizonytalanító tényezőkkel szemben felkészültséggel, informáltsággal, együttműködéssel, piaci szemlélettel lehet védekezni. A Takarékok a mezőgazdaság hagyományosan meghatározó finanszírozói, többek között ezért hozták létre már évekkel ezelőtt saját agrárszakmai műhelyüket. A Takarék Agrár Központ ugyanis éppen ezeken a területeken nyújt stratégiai tanácsot, segít a döntések előkészítésében, megalapozásában, előrejelzéseket készít, mindezt pedig rugalmas, teljes körű finanszírozási és befektetési kínálat mellett – emelte ki a Takarékok agrárszakmai műhelyének szakértője.

A Takarék Agrárhangulati Index

A Takarék Agrárhangulati Index úgynevezett egyenleg típusú kompozit index. Ez azt jelenti, hogy minden egyes kérdés esetében meghatározzák, hogy milyen mértékben tér el a javulást (növekedést/bővülést) várók száma a romlást (csökkenést/visszafejlődést) várókétól. Az index értéke -100 és +100 közötti skálán alakulhat, amely 100-as értéket vesz, amennyiben minden válaszoló javulást és mínusz 100-at mutat, amennyiben kivétel nélkül minden válaszoló romlást vár.

A kutatás kérdőíve a gazdálkodók saját helyzetének megítélésére, jövőre vonatkozó elképzeléseire, beruházási szándékaira, hitelfelvételi terveire, a támogatások igénybevételére, a gazdálkodás hatékonyságának növelésével kapcsolatos elképzeléseire fókuszál, esetenként az ágazattal kapcsolatos szezonális kérdéseket tartalmaz. A válaszadók 97-100 százaléka döntéshozó, fennmaradó részük döntésbefolyásoló a szakterületén. Az ötszáz fős minta az egységes agrártámogatási kérelmet benyújtókra nézve reprezentatív. Fontos része felmérésünknek a szabad szavas válaszadás lehetősége, amivel a kitöltők több mint 70 százaléka rendszeresen él is. Tekintve, hogy hangulati az index, erre nagy hangsúlyt fektetünk, hiszen e vélemények által mi is pontosabb képet kapunk a gazdák gondolkodásáról. A Takarékbank a felmérést negyedéves gyakorisággal végzi stratégiai partnere, az AgroStratégia közreműködésével.